

PLYNU JE NEDOSTATEK, ALE SANKCE JSOU PRY ÚČINNÉ. Gazprom je připraven plyn prodat, nejsou k tomu ale technické možnosti. ČR hodlá odkoupit zásobník plynu v Dambořicích, který částečně patří Gazpromu

- CZ24 News | 27. července 2022

ČESKO: Český stát hodlá odkoupit zásobník plynu v Dambořicích, který částečně patří Gazpromu. Kvůli tomu, že ho neplnil, rozhodl se tento úkol vyřešit ČEZ. Nyní je ze třetiny plný. Jde o racionální tah za současných okolností, domnívá se ruský energetický expert Alexandr Frolov. Má ale podstatný právní háček.

Kromě Gazpromu, který si zarezervoval většinu kapacity, je dalším vlastníkem skupina podnikatele Karla Komárka. Protože zásobník nebyl naplňován, Ministerstvo průmyslu ČR iniciovalo jednání s jedním ze dvou vlastníků. Podle českých médií se od června jednání ujal ČEZ. **Zásobník v Dambořicích** (Moravian Gas Storage) je nyní naplněn ze 31 %.

„Nám se podařilo ve spolupráci se společností ČEZ najít cestu, jak tento zásobník plnit. Máme připravenou celou řadu legislativních nástrojů, jak mít to plnění zásobníků včetně jeho obsahu pod kontrolou,“ prohlásil ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela.

Analytik a energetický expert **Alexandr Frolov** rozluštil tvrzení českých médií o „neplnění“ zásobníku Gazpromem a připomněl, jak celá situace vznikla. Z praktického hlediska podnikla Česká republika správné kroky, ale legislativní otázka zůstává stále ve vzduchu.

„Část zásobníku podle všeho patří společnosti Gazprom Germania. Pravděpodobně, když Gazprom odmítl se zahraničního holdingu účastnit po jeho ovládnutí německou vládou a po jmenování externího managementu SRN, není možné jednoduše ponechat tento zásobník plynu bez dozoru. Pokud vynecháme politický aspekt a nebudeme analyzovat způsob, jak se evropský stát k těmto aktivům dostal, nemůžu si nevšimnout jisté špetky pravdy. Za současných okolností Česká republika dělá správnou věc, že zásobník plní,“ poznamenal Frolov.

Německo od dubna hledá **vlastníka pro Gazprom Germania** a nabízí mu garance v podobě půjčky podpořené státem. Právě v otázce současného vlastnictví je podle Frolova zakopán pes. „Jak bude Česká republika a Německo harmonizovat vlastnické procesy? Může se ukázat, že jedna firma bude mít jistotu, že koupila celý Gazprom Germania, včetně českého zásobníku, a česká strana (která koupila podíl na zásobníku plynu – pozn. red.) bude přesvědčená, že majetek patří ji,“ poznamenal expert. Mimo jiné si Německá federální agentura navíc stěžovala, že nerozumí struktuře Gazprom Germania, ruský Gazprom ji to překvapivě nepomohl zjistit.

Právní omezení pro plnění zásobníku

Expert podotkl, že se není čemu divit, že Gazprom objem zásobníku v Dambořicích nenaplnil. Chybí tomu **zákonná podstata**: „Po krádeži majetku Gazpromu jednoduše nedostali plyn. Neexistuje žádný dokument, který by upravoval vztah mezi dvěma podnikatelskými subjekty zastoupenými Gazpromem a novou strukturou, kterou zastupuje Gazprom Německo. Staré smlouvy nejsou platné. Pro dodávky plynu proto neexistuje žádný právní základ.“

Mimo jiné EU neustále mluví o zavedení nových tvrdších sankcí, ukradla značné množství miliard dolarů, které byly na účtech patřících Ruské federaci. Podle Frolova nyní *nejsou záruky, že i kdyby Gazprom napumpoval plyn do jakéhokoli PZP, nebude ukraden evropskou stranou*. Za současné situace to dle názoru experta není Gazprom, kdo se chová jako padouch, který uráží Českou republiku, ale je to Česká republika, Německo a další vlády, které se k nim přidaly.

Proč vzniká nedostatek plynu

Další otázkou je, odkud nový vlastník vezme plyn za podmínek jeho nedostatku v Evropě. Jen během pondělí cena zdroje na burze vyrostla o 12 % na 1890 dolarů za metr krychlový. Navíc 26. července začne termín *opravných prací další turbíny* čerpací stanice Portovaja. Gazprom již informoval, že čerpání plynu se může snížit na 30 až 33 milionů m³ denně (20 % kapacity oproti plánovaným 167 milionům m³ denně).

Frolov uvedl dvě základní příčiny snížení objemů plynu v Nord Streamu:

1.

Dle plánu, se kterým byla zainteresována strana seznámena koncem minulého roku, se Nord Stream zastavil na plánovanou profylaktickou 10denní údržbu mezi 11. a 21. červnem, Gazprom svůj závazek splnil;

2.

Sankční nátlak Kanady a Evropy na Rusko, který vedl k tomu, že Kanada delší dobu na svém území opravenou turbínu nevracela, a tímto narušila opravný cyklus zařízení kompresorové stanice Portovaja, která zabezpečuje pumpování plynu v Nord Streamu.

„Narazili jsme se na situaci, že v současné době není možné provozovat 5 z 8 plynových kompresorových jednotek, 3 jsou v provozu. Jedna z turbín je nyní přepravována za účelem dodání. Doufejme, že bude fungovat. To znamená, že brzy bude možné provozovat 4 čerpací jednotky. Později bude možné Nord Stream kvůli technickým omezením využívat na 50 až 55 % jeho kapacity. Gazprom je zřejmě připraven dodávat plyn i zítra, ale EU musí vyřešit otázku sankcí,“ podotkl Frolov.

Oficiální dokument od Kanady ohledně opravy plynových turbín

V neposlední řadě chybí kompletní oficiální dokumenty, o kterých Gazprom požádal Siemens již několikrát, ve kterých budou zřetelně uvedené garance a čas opravy všech turbín.

V neděli list Kommersant informoval, že Siemens Energy poslala Gazpromu *vývozní licenci*, která povoluje opravu, údržbu a dopravu do konce roku 2024 turbíny z kompresorové stanice Portovaja. Ovšem dodaný soubor dokladů Gazprom neuspokojil. Chybí informace o tom, co se stane s turbínou po roce 2024 a co bude s opravou ostatních třech turbín, bude-li garance jejich návratu do Ruska. Právě 26. července musela být poslána na opravu do Kanady druhá turbína.

„Gazprom je připraven plyn prodat, nejsou k tomu ale technické možnosti. Kdo připravil Gazprom o tyto možnosti? Udělal to sám? Fungují sankce. Proto, když si Česká republika stěžuje, že Gazprom nenaplní zásobník plynem, není k tomu žádný důvod díky úspěšně fungujícím sankcím. Češi by měli mít radost, protože sankce zaútočily na Gazprom. Plynů je nedostatek, ale sankce jsou účinné. To je dobře a je třeba tomu zatleskat,“ podotkl Frolov.

Pokud se podíváme na celkové **naplnění zásobníků v ČR**, jsou v úterý 26. června plné ze 77,7 %. Pro Českou republiku nejsou dostačující z toho prostého důvodu, že se opravdu nejedná o příliš velký objem. Podle Frolova, pokud hovoříme o relativních ukazatelích naplnění PZP, ve skutečnosti se bavíme o ničem, protože neznáme budoucí úroveň spotřeby v zemi, zda jsou pro ně k dispozici zásobníky v jiných státech a ve vztahu k čemu je tento objem plněn. Podle názoru Frolova celková kapacita podzemních zásobníků plynu v ČR není zrovna největší – kolem 3,5 miliardy m³.

Zdroj: Sputnik